

Давно хотілось і планувалось відвідати Chamonix і піднятися на гору з якою асоціюється гірський рух: Mont Blanc, ще крім цього це найвища точка цивілізованої Європи. Цілих 4808 метрів, що є достатнім для підтримання висотної пам'яті в період міжсезоння.

Літак Київ-Женева-Київ

В процесі пошуку варіантів знайшли дешеві білети на літак авіакомпанії LOT Polish airlines з Києва до Женеви і назад за 250 євро. І якщо й вибирати куди летіти, то найоптимальніше це Женева, так як логістика в Chamonix потім найзручніша. В принципі ще можна дивитись білети в Мілан, звідки їхати в те ж Chamonix, або акліматизувуватись в Італії (Гран Парадізо, 4000 м) і підніматись на Mont Blanc через дім Gonell. Якщо ви збираєтесь їхати машиною, то можу лише сказати, що її можна ставити поряд зі своєю палаткою в кемпінгу.

Автобус Женева - Chamonix - Женева

З Женеви до Chamonix курсують рейсові автобуси різних фірм:

- 1) SWISS tours <https://www.cham-transfers.com/EN>
- 2) AlpyBus <https://alpybus.com/>
- 3) OuiBus <https://www.ouibus.com/>

Найдешевший варіант на наш час був SWISS tours, яким ми й скористались. Купили білет через інтернет. Коштували 15 євро/люд/ в одну сторону. Але не в сезон можуть коштувати і 7 євро. Відправляється одразу від секції arrival в аеропорту Женеви GVA з заїздом на автобусну станцію. При цьому, що найдивніше - водій підходить до стійки інформації, звідки забирає всіх пасажирів і веде до автобусу. В принципі білети можуть вам купити й працюючі люди на інформаційній стійці.

Дорога в Chamonix займає до півтори години в комфортабельних автобусах обладнаними пасками безпеки. В Chamonix зупинка одразу на автобусній станції. На довідці якої вам можуть надати брошуру з розкладом місцевих автобусів та продати білет.

Автобуси Chamonix Bus

Білет на цілий день по долині Chamonix коштує 3 євро. <https://www.chamonix.net/english/transport/bus>. Автобуси ходять по розкладу. В принципі ми користувались тільки другим маршрутом (№2 Les Bossons - Le Tour), періодичність якого була раз в 30 хв і охоплювала всю долину Chamonix.

Кемпінг

Проживання в долині дозволено тільки в спеціально обладнаних кемпінгах або будинках, які називаються chalets, або в отелях. Ми жили в кемпінгах, коли були внизу:

1) Перший кемпінг, який ми спробували був De la Mer de Glace (<https://chamonix-camping.com/>). Знаходиться в 10 хв ходьби від зупинки Le Praz / Flegere. Має три зірки, які включаються в себе вай-фай, туалет, душ. Коштувало це 31 євро ніч з палатки на двох людей. В принципі як потім виявилось ми знайшли зручніше і дешевше кемпінг, хоча цей в принципі теж не поганий. З плюсів - це те, що він великий і знаходиться в лісі. З мінусів - персонал не пішов на зустріч і не захотів взяти на зберігання рюкзак з зайвими речами на день виходу.

2) Другий кемпінг і наш особистий вибір - це кемпінг Les Cimes (<http://en.campinglescimesmontblanc.com/>). Знаходиться в 1 хв ходьби від зупинки

Tissières, це передостання перед кінцевою Les Bossons автобуса №2. Тут більш компактна територія, біль зручні, приємні і модернові туалети, душові. А також супер привітні господині, що погодилися зберегти рюкзак на час виходу=). Коштує 19 євро ніч з палатки на двох людей. Теж має три зірки.

3) Ще один кемпінг, який розглядався для заселення, але знайшовши другий варіант був відкинтий - це Les Arolles, 2* (<http://www.lesarolles.com/en/the-camping/>). Коштує десь 16 євро за палатку і двоє людей. Його незрівнянний плюс - знаходиться в 5 хвилинах руху від автобусної станції ChamoniX Bus, тобто в самому центрі ChamoniX. Пишуть, що в них теж є left luggage office, що є плюсом=)

Всі ці кемпінги після заселення дають тобі "ваучер"-проїзний білет на ChamoniX Bus. І так як автобуси ходять часто і по розкладу, то проблеми добратися до будь-якої точки долини немає і при цьому це все ще залишається швидко.

Оренда

В принципі, якщо є гроші, то можна не паритись з цим всім спорядженням, важкими рюкзаками в літак і т.д. Можна просто приїхати і орендувати будь-яке спорядження. Дуже слушна опція, коли ти забув вдома черевики. Тому попитавши де це можна зробити виявилось, що майже в будь якому спортивному магазині. Ми орендували черевики в Le Praz в магазині Praz Sports, який був більш сімейний, ніж великий комерційний. І тому черевики попались майже не ношені і новенькі. Плюс так як це було не в самому ChamoniX, то ще й дешеві. 10 євро день з поступовою знижкою 2%. В ChamoniX оренда черевиків коштує від 12-15 євро день. <https://www.chamonix.com/booking-praz-sports,48-146310,en.html> . За 8 днів оренди дворантових черевиків заплатили 69 євро.

Погода

Погоду дивились на офіційному сайті ChamoniX, <https://www.chamonix.com/weather,11,en.html>, з гарними картиночкам і детальним описом на сьогодні - завтра. Ще можна дивитись на mountain-forecast.com, але нам хочеться вірити, що локальне першоджерело більш достовірне.

Підйомники

Долина ChamoniX має ну дуже розвинену мережу підйомників, на яких ви можете підняти багато куди. Більш детально тут: <https://www.chamonix.com/lifts,88,en.html>

Також при переході на кожний з підйомник можна подивитись графік його роботи і ціну. Рекомендуємо брати round-trip.

Цінна інформація

В ChamoniX діє закон, який забороняє самовільне розбиття лагерь в вигляді кемпінгу. Це коли ти приїхав на одне місце і поставив лагерь з метою відпочинку(Classified site, R.111-42 Code de l'Urbanisme.)

Але при цьому дозволяється бівак з вечора до ранку, тобто розбиття лагерь з ціллю переночувати.(By law n°102/92)

Посилання тут: <http://climbing-mont-blanc.com/itineraires/>, дивитись в перший розділ.

Взагалі вищенаведений сайт створений для надання інформації тим, хто планує сходження на Mont Blanc. Раджу ознайомитись з його вмістом, бо там є купа цінної

інформації. Наприклад по оцінці ступеню важкості гірської хвороби і по основним маршрутам.

Технічна частина

Основною ціллю для нас було сходження на Mont Blanc, який зі своєю висотою під 5 тисяч метрів вимагає достатньої акліматизації. Нормальна акліматизація для цієї вершини - це сходження на висоту десь в 4000м, три ночівлі десь на 3500 та день відпочинку після цієї програми акліматизації перед сходженням на саму вершину. Доступні гори більш низької складності висотою 4000м - це Grand Paradiso в Італії 4061. Та Mont Blanc du Tacul з під'їздом на канатці на 3800 Aiguille du Midi. Так як перший знаходиться в Італії і для неї краще б мати машину, а через другу вершину ми планували підніматись на Mont Blanc, то вирішили акліматизуватись на нижчих вершинах. При цьому, якщо йдете по класиці на Mont Blanc, то акліматизація на Mont Blanc du Tacul і ночівлі на 3500 виглядає хорошим варіантом.

Наша акліматизація і сходження виглядали так:

1 день. Ночівля внизу(Mer de Glace), проходження via ферати des Evettes Flegere на висоті 2000.

2 день. Ночівля внизу(Mer de Glace), на підйомнику на Grand Montets і проходження там маршруту Aiguille des Grands Montets : Arête du Petit Belvédère PD+, на висоті 3297.

3 день. Підхід на стоянки біля льодовика le Tour поблизу притулку Alberte. Ночівля на 2700.

4 день. Сходження на вершину Aiguille du Tour: via normale, F висотою 3540.

5 день. Сходження на вершину Petite Fourche: via normale, F+ висотою 3520 і спуск в долину Chamonix в кемпінг Les Cimes.

6 день. Підйом на канатці на Aiguille du Midi з бівуаком до полуночі під refuge des Cosmics на 3500.

7 день. Сходження на Mont Blanc : Traverse of the 3 "Mons", PD+ висотою 4810, спуск до палатки і потім спуск на підйомнику в долину Chamonix в кемпінг Les Cimes.

І в принципі цей графік акліматизації і сходжень був достатній. Крім того, що все таки не вистачило одного дня відновлення перед Mont Blancом. Сам набір і опис перешкод буде наведено знизу в стисненій формі, т.к. в принципі в інтернеті багато посилань і описів маршрутів.

Via Ferrata La Flegere via des Evettes + pic Janvier

В перший день хотілось розходитись, тому вирішили спробувати щось нове для себе і пройти найближчу до кемпінгу(Mer de Glace) via феррату.

Якщо є гроші то можна піднятись на підйомнику, звідки за 20 хв трохи спустившись вийти на її старт.

Ми же йшли знизу, щоб трішки розходитись. Тропа маркована і починається в точці 45°56'23.41"N 6°52'48.99"E. По вказівникам йти в напрямку Chalet de La Floria - це гарний будиночок з квітами, де можна перекусити, а звідти до La Flegere. Біля підйомнику на Brevent йти ввєрх до viaферати з координатами початку 45°57'35.45"N 6°52'40.65"E. Цей шлях займе десь до 3,5 годин. Під via фератою купа чорниці.

Для проходження via ферати треба каска, нижня система з двома вусами, 2 карабіни побільше. При бажанні можна йти зв'язкою лазінням, при цьому ППСи робити

через спеціально обладнані штирі. Вони мають вушко в вигляді пружини, в яку можна проводити мотузку. Час проходження до 2х годин. Є круті ділянки, тросові мости.

Після проходження віа ферати можна пройти мультіпітч на пік Janvier. Тут вже треба мати навички лазіння. Маршрут на нього починається в 50м від кінця віа ферати і обладнаний табличкою. Маршрут пробитий шлямбурами.

Спуск на підйомник La Flegere, звідки вниз за 2 години.

Посилання: <https://www.camptocamp.org/outings/1018100/fr/la-flegere-via-des-evettes-pic-janvier>

Ще є доволі цікава Via Ferrata La Curalla <https://www.chamonix.com/via-ferrata-curalla.48-836710.en.html>

Aiguille des Grands Montets : Arête du Petit Belvédère PD+, 3297

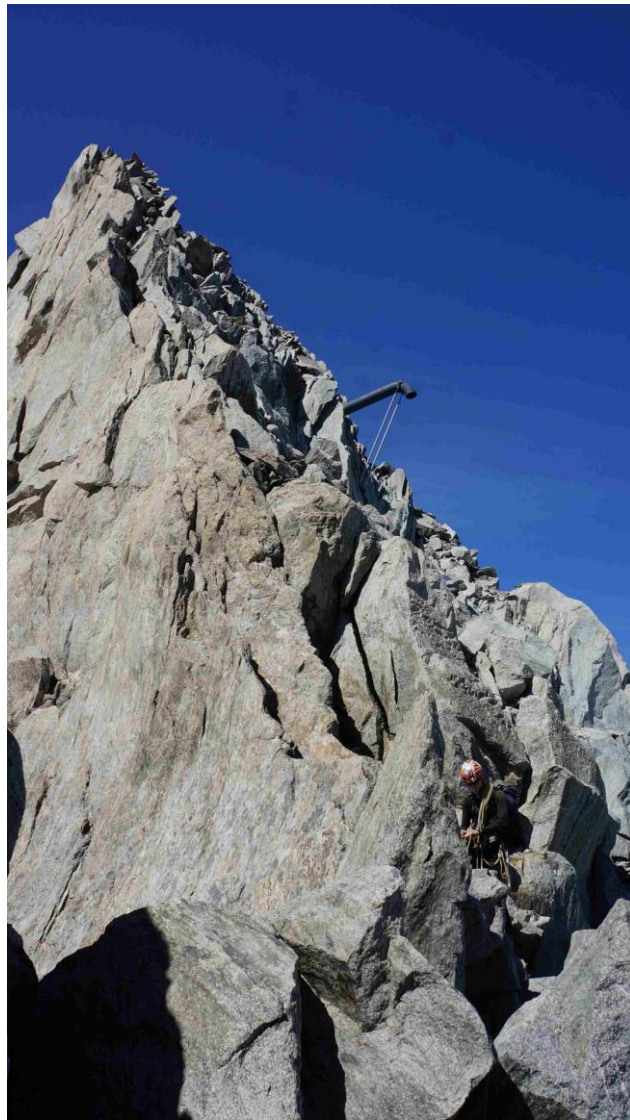
Приїхали в Argentiere на однойменну з горою зупинку до підйомнику. На першому підйомнику(35євро) в 07:30 піднялись на гору. Вийшовши з кабінки одразу спускаємось вниз на льодовик. Тут в кішках і зв'язках спускаємось 40 м по кулуару, через бергшруд на льодовик і по набитій тропі десь хвилин 15 спускаємось до кінця скель по правій стороні. Це початок підйому на маршрут.

Пройдений маршрут з + категорією починається одразу з торця скель, в той час, як класичний – це трохи піднятися по сніжнику і обійти дану ділянку по скельній полиці.

50 м руху по торцю, по скелям III-III+ до гребня. Далі трохи вправо і по внутрішньому куту знову вихід під гребінь II-II+ - 70м. Тут 10м по внутрішньому куту III вихід на гострий гребінь, по якому 8м до забитого швелера. Від нього 20 м по II скелям під вертикальну стінку 7м. Стінка з хорошими зацепами III+ / -IV складності закінчується полицею, по якій II- до останнього злету, який знаходиться паралельно трубі. Тут 8 м вздовж гребня по скелям III- і далі 50м одночасною до вершинки. Звідки 50 вздовж огорожі по гребеню на вершину – оглядову площадку.

Посилання: <https://www.camptocamp.org/routes/551915/fr/aiguille-des-grands-montets-arete-du-petit-belvedere>

Маршрут був вибраний як найменш фізично витратний і для запуску адаптаційних процесів організму. Маршрут пройшли за 2,5 години.

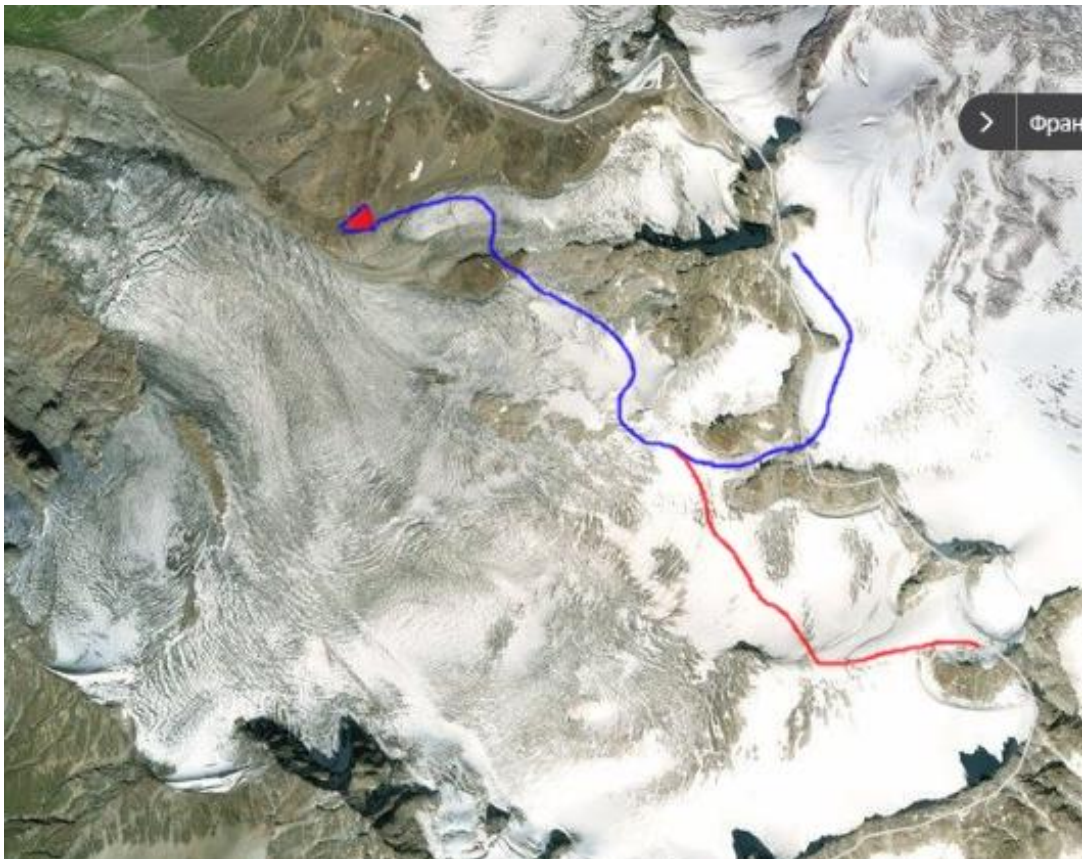
Підхід до refuge de Albert 1er

Доїхавши до селища Le Tour, яке знаходиться на висоті в 1400м нам треба було набрати 1300м до стоянок за притулком на висоті 2700м. Подивившись на доволі крутий підйом і стоячи прямо біля підйомнику купляємо квитки на канатку, яке везе нас на 2000м за 26 євро. На зворотній дорозі вона звозить нас вниз з половини.

Від канатки за 3 години з важкими рюкзаками по ідеальній широкій тропі доходимо до притулку, який стоїть на ригелі. Можна селитися і в ньому. Але це коштує не мало, тому ми проходимо його і далі по баранячим лобам йдемо до льодовика, де в кінці баранячих лобів є купа обладнаних місць для ночівель.

Посилання:

<https://vovchenya.blogspot.com/2018/07/blog-post.html>

Від місця палатки синім вихід на вершину Aigulle du Tour, червоним на вершину Petite Fourche.

Aiguille du Tour: voie normale, F*, 3540

Вийшли в 5:40. Від місця ночівлі по баранячим лобам виходимо на льодовик і далі під схилами Aiguille du Tour по льодовику проходячи два гребня і заходимо в цирк перевалу Col Supérieur du Tour (3288m). Тут є ділянка відкритого льоду 30м до 30° та ділянка в 50 м скель I-II на перевал. Далі підйом по льодовику до підніжжя вершини з перелазом бергшрудну. В рантклюдті всі залишають кішки, льодоруби, рюкзаки, щоб не нести на вершину.

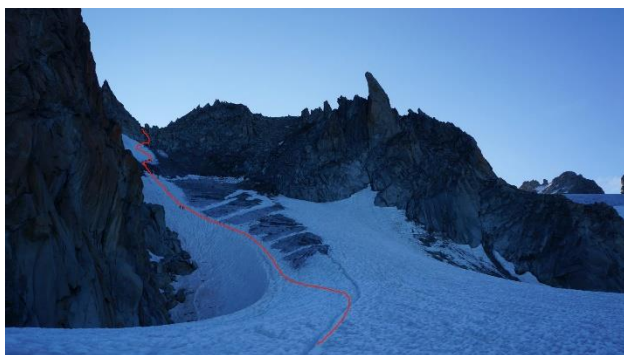
Класичний маршрут простий: спочатку підйом 40м майже до сідловини по скелям I-II складності, потім по затертій явно і неявно вираженій полиці траверсом до правого гребня. По якому підйом на вершину.

Трохи складніший і коротший шлях*, яким ми пішли – це йти від сідловини вздовж лівого гребня одразу на вершину. Тут ті ж скелі II складності, тільки під вершиною 20 м скель III категорії складності.

На вершині були в 9:40. Спускались по класичному маршруту. В таборі були в 12:00.

Посилання: <https://www.camptocamp.org/routes/53774/en/aiguille-du-tour-s-summit-via-col-sup-du-tour-from-the-albert-1er-hut>

Col Supérieur du Tour

Червоним – класика. Синім – для тих хто любить складнощі.

Petite Fourche: via normale, F+ , 3520

Підйом по льодовику до початку злету на сідло між двох піків. В серпні в наших кондиціях не було снігу і тому на цьому злеті був відкритий лід і місцями фірн. Середній ухил до 35° протяжністю до 150м. З сідла лазінням I-II+ на вершину метрів 80.

В цілому вершина легка і ходиться швидко. В нашому випадку вдалось потренувати пересування по льоду крутизна якого була на кордоні бажання переходити на три такти. Для кількох груп, що йшли за нами це було занадто і тому вони не пішли на вершину. Дві з них були зв'язки п'ятірки.

Посилання:

<https://www.camptocamp.org/outings/1020219/fr/petite-fourche-par-le-col-blanc-voie-normale>

<https://vovchenya.blogspot.com/2018/07/petite-fourche-3520m.html>

Маючи досвід ходіння по достатньо крутому льоду, по скелям ми збільшили свій поріг страху схилів та отримали акліматизацію від трьох вершин 3500 та двох ночівель на 2700 ми спускались вниз на день відпочинку. Зловивши вайфай і промоніторивши погоду ми зрозуміли, що погодні вікно не дає нам день відпочинку.

Mont Blanc : Traverse of the 3 "Monts", PD+, 4810

В 14:00 піднімаємось на підйомнику на Aiguille du Midi 3800, де в нас від перепаду висоти починається невеличка ейфорія. Цей підйомник – одна з тих речей, що має спробувати кожний, хто збирається в Chamonix. Сама станція – грандіозна. Ходиш по тунелях вирубленим в скелі і думаєш, як це вони зробили. А чого тільки коштує постояти в скленій коробці над прірвою?

До речі слідкуйте за прогнозом погоди – в грози або в дощ канатна дорога не працює. В тунелі одягаємо системи, зв'язались і вийшли з льодової печери, сюди дозволений вихід тільки альпіністам. Спуск на льодовик до притулку Cosmic йде спочатку по гребню 200м, потім через павутину тріщин і бергшрудн спуск на льодовик. По ньому доходимо до стоянок на льодовику, які знаходяться безпосередньо під притулком. Тут стаємо з такими ж натуралами, як і ми на бівуак.

Виходимо в 01:10 десь 6у зв'язкою. Рух по тропі гарно протоптаній. Крутизна від 25о. В середині схилу першої гори du Taucul через 10ти метровий розлом прокладена драбина з петлею Абалакова зверху. Проходимо по одному попереминою. Тут і у всіх інших вузьких місцях накопичується народ. Таких ділянок на цьому підйомі ще дві: перша це перехід через тріщину по вузькому мосту і друга –це вихід на плече, теж перехід через розлом невеликим траверсом вправо по мосту крутизною до 60°.

З плеча невеликий спуск на col du Taucul, звідки траверсом на середину схилу Mont Maudit. Основні технічні складності на цій ділянці. Ми йшли в такий час, коли снігу майже не було і тріщини, розломи повідкривались. Спочатку тропа траверсом виходить до його правої частини. Тут є ділянка 60 м траверсу схилу 45о, в одну стопу. Після цього перехід зі страховкою через розлом, звідки зігзагом в обхід ще одного розлому до основної перешкоди: 70м льоду крутизною 50о.

Тут провішена мотузка, кожні десь 12 м якої закріплені петлею Абалакова, або просто зрощені з наявним рапідом. Проходимо цю ділянку одночасною в три такти з ППС в точки Абалакова або вкручені бури. За 10м до виходу на плече вихід скель, по якому можна лізти, або обходити по льоду. Скелі обвішені мотузками.

Після виходу на плече траверсом і спуск на col du Maudit. Звідки довгий підйом зпочатку на передвершину, а потім на Mont Blanc. Ділянка години на дві- три.

Спуск по шляху підйому, або траверсом по класиці. При цьому краще ночувати в refuge de Gouter. Тоді можна пройти grand colour зранку.

Ми спускались до палаток. Все сходження від палатки до палатки зайняло 12 год 15 хвилин.

Після чого ще треба було набрати 300м наверх на канатку, щоб звалитись вниз.

Давати фотографії як на мене безглуздо, бо в залежності від снігу характер рельєфу змінюється.

Посилання:

<https://www.camptocamp.org/routes/53788/en/mont-blanc-traverse-of-the-3-monts>

<https://www.camptocamp.org/waypoints/37355/en/mont-blanc>

<https://www.chamonixmontblancguides.com/climbing-routes-on-mont-blanc>

Цикл відео від Вергелеса:

https://youtu.be/1u7_DfLrzGY

Відяшка, в якій є частина найскладнішої ділянки трьох вершин:

<https://www.youtube.com/watch?v=VVkEqHC2jzE>